

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **K.K.**, **Ł.K.** i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 6 listopada 2025 r.,
wniosku obrońcy skazanych o wyłączenie sędziego,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego A.R.
od udziału w sprawie o sygn. akt II KK 576/22.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanych K.K. i Ł.K., pismem z dnia 9 października 2025 r. (k. 771 i n., t. IV) złożył wniosek o wyłączenie SSN A.R. od rozpoznania niniejszej sprawy kasacyjnej z uwagi na brak instytucjonalnych gwarancji niezawisłości i bezstronności. Jako podstawę tej inicjatywy wskazano na okoliczności powołania ww. sędziego na urząd sędziego Sądu Najwyższego –postanowienie Prezydenta RP z 19 września 2018 r., wydane w następstwie uchwały KRS nr 317/2018 z dnia 23 sierpnia 2018 r., podjętej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3).

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że rozpoznaniu wniosku nie stało na przeszkodzie to, że wcześniejszy wniosek o wyłączenie tego samego sędziego został pozostawiony bez rozpoznania na mocy postanowienia SN z dnia 26 czerwca 2025 r. (k. 705 i n., t. IV). Rzecz bowiem w tym, że w jego wydaniu brał udział sędzia Sądu Najwyższego R.W., co do którego zachodzą takie same okoliczności dotyczące powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego, jak te wskazane we wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A.R. W takim układzie procesowym ww. postanowienie nie stanowi przeszkody w rozpoznaniu ponowionego wniosku o wyłączenie tego sędziego, albowiem „orzeczenie wydane z udziałem sędziego Sądu Najwyższego powołanego na ten urząd w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z 8 grudnia 2017 r. dotknięte jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a w konsekwencji nie zostało wydane przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2024 r., II KK 540/23, zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2024 r., III KK 147/24*).

Jeśli chodzi o samą kwestię wadliwości powołania sędziego, to Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie podziela pogląd zaprezentowany we wcześniejszych postanowieniach Sądu Najwyższego, w których wyłączono innych sędziów Sądu Najwyższego od udziału w wielu sprawach, w tym i sędziego A.R., z uwagi na takie same okoliczności wynikające z przebiegu procedury powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3), które były przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (OSNKW 2020/2/7, LEX nr 2784794) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2.06.2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22, LEX nr 3348360), co czyni zbędnym czynienie szerszych rozważań w tym zakresie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego powszechnie akcentuje się, że „sędzia ulega wyłączeniu, nie tylko wówczas, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie (art. 41 § 1 k.k.), ale również w sytuacji, gdy orzekanie przez sędziego w danej sprawie mogłoby prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą” (*postanowienia SN: z dnia 6 lipca 2022 r., IV KO 66/22, LEX nr 3405631 z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; z dnia 28 kwietnia 2022 r., IV KO 32/22; z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22*). Niewątpliwie problematyka związana z procedurą powołania sędziów ściśle powiązana jest z prawem do rzetelnego procesu sądowego, co niewątpliwie uzasadnia wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A.R. od udziału w przedmiotowej sprawie. Wyłączenie tego sędziego jest także zasadne, gdy zważy się dodatkowo na fakt, że w kasacji obrońcy skazanych podniesiono zarzut dotyczący takiej samej wadliwości powołania sędziów Sądu Apelacyjnego w Lublinie, co sędziego A.R., który – w konsekwencji przydzielenia niniejszej sprawy – orzekałby z naruszeniem zasady *nemo iudex idoneus in propria causa*.

Na marginesie należy wskazać, że udział w rozpoznawaniu spraw sędziów Sądu Najwyższego, powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. może rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za naruszenie art. 6 EKPC (zob. skargi w sprawach *Dudek i Lazur i I.G. przeciwko Polsce* i 19 innych skarg, nr 41097/20, 42668/21 i 19 innych).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

[a.ł.]

